

2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS

QUADERN ALUMNE

El Monestir de Sant Joan de les Abadesses
i l'escultura gòtica

1. Què és un retaule?

El retaule és un moble - taula - de fusta, pedra o metall que es posa rere l'altar o damunt d'aquest.

Està format per diversos compartiments que representen escenes religioses dedicades normalment al sant, a la Verge, un àngel o bé a la vida de Jesús. Així, la persona que està davant l'altar

i contempla el retaule aprèn l'evangeli o coneix la vida exemplar dels sants seguint la lectura que ofereixen els compartiments del retaule. Les funcions d'aquest són doncs pedagògiques però també devocionals en tant que ajuden a conèixer, contemplar i a estimar la Paraula de Déu i la vida dels sants.

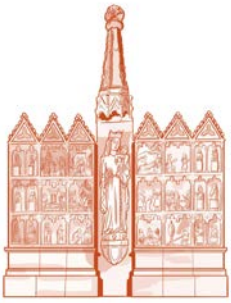
*Sabies
que...*

la paraula retaule prové del llatí "retro tabula", que significa darrera la taula.

1.1. El retaule de Santa Maria la Blanca

El retaule, produït al segle XIV, està dedicat a la Mare de Déu, que presideix el retaule protegida sota un alt dosser. Es representen escenes del cicle narratiu de la infantesa de Jesús i, als costats, figures de l'Antic Testament, distribuïdes simètricament en

relleus i compartiments. El sagristà, Ramon de Palol encarregà l'obra. El retaule va ser restaurat per Pere Jou a mitjans del segle XX.

2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS

l'escultura gòtica

ACTIVITAT

1

Identifiqueu els noms de les parts del retaule de Santa Maria la Blanca allà on es correspon.

DOSSER

CARRERS

ÀTIC

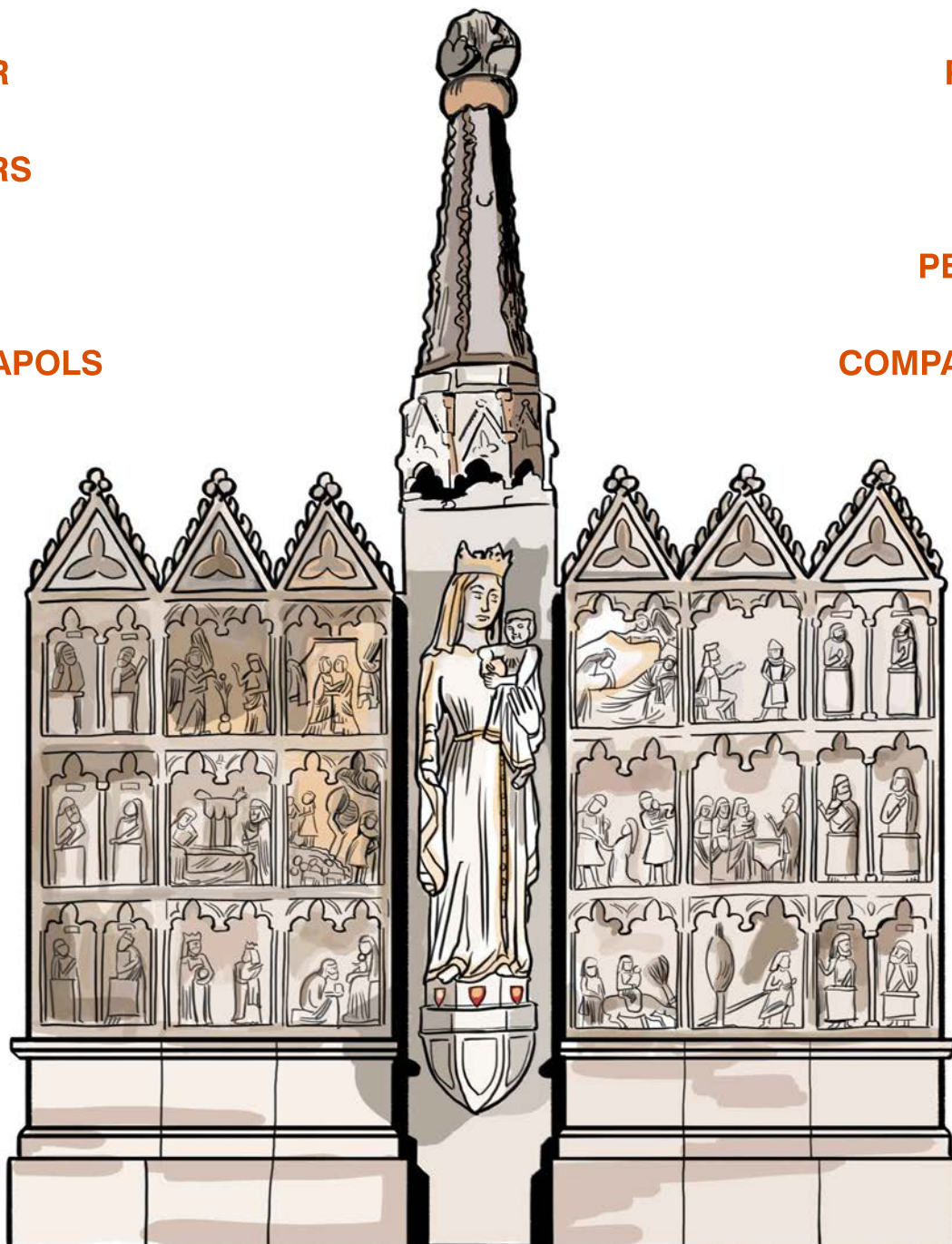
GUARDAPOLS

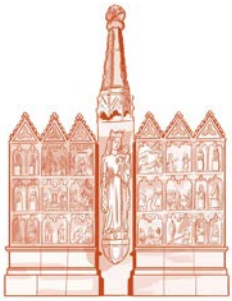
PINACLES

COSSOS

PEDREL·LA

COMPARTIMENT

2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS

l'escultura gòtica

ACTIVITAT

2

Tria tres escenes i explica el contingut.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

1.2. El retaule de la Passió de l'església de Sant Pol

Aquest retaule és una rèplica de l'original, que es troba al Museu Episcopal de Vic. Va ser encarregat per a l'església de Sant Pol, a la vila. S'hi representen 20 escenes dels cicles de la Passió, Mort i Resurrecció de Crist. El va realitzar Bernat Saulet ajudat per altres artistes, entre el 1341 i 1342. Són coneguts amb el nom de *taller escultòric de Sant Joan de les Abadesses*.

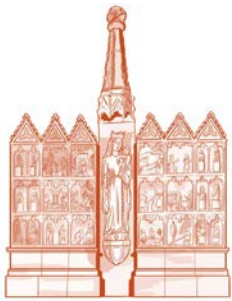
Sabies
que...

*els retaules gòtics de Sant Joan són d'alabastre,
un mineral translúcid i de colors clars*

ACTIVITAT

3

Observeu atentament el retaule de la Passió i acabeu les afirmacions que trobareu a continuació:

2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS

l'escultura gòtica

El retaule de la Passió pertany a l'estil...

- A gòtic
- B romànic

A dalt de tot del retaule...

- A es representen 4 cavallers
- B es representen 4 àngels

Aquest retaule s'estructura en....

- A 2 cossos amb 3 carrers horitzontals
- B 4 pinacles i 20 compartiments

2. L'organització d'un taller d'escultura en l'època medieval

2.1. Un cas ben conegut: el taller de sant Joan de les Abadesses

Tenim constància d'un taller escultòric establert a la vila de Sant Joan, al qual s'atribueix el retaule de la Passió de l'església de Sant Pol (1341-1342), el retaule de santa Maria la Blanca (vers el 1343), el retaule de sant Agustí i l'excel·lent sepulcre del

beat Miró, que data del 1345. Les obres que se'n relacionen coincideix amb la voluntat de donar un nou vigor a la comunitat monàstica. L'art es posa al servei de la fe.

Sabies que...

coneixem molts noms dels artesans medievals gràcies als contractes conservats per realitzar obres als monestirs i les esglésies.

ACTIVITAT

4

Ubiqueu en cada cas, la funció dels personatges que mostrem a continuació:

Comitent

màxim responsable del taller.

Mestre

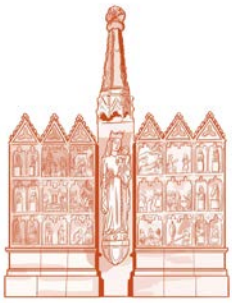
indicava el programa iconogràfic i donava les directrius a seguir.

Artesà

jove que entrava a aprendre l'ofici al taller del mestre.

Aprenent

cobrava un jornal pagat pel mestre per treballar al seu taller.

2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS

l'escultura gòtica

A L'AULA

ACTIVITAT.1

Busqueu per Internet com són els retaules medievals i de quin tipus de material poden ser.

ACTIVITAT.2

L'alabastre és un tipus de pedra, busqueu a Internet quines característiques presenta aquest material?
